

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА НАЦИОНАЛНАТА АГЕНЦИЯ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ ПРЕЗ 2003 Г.

(приет от УС на НАПОО с протокол № 01 / 21. 01. 2004 г.)

Въведение

През 2003г. дейността на Националната агенция за професионално образование и обучение /НАПОО/ е организирана в съответствие с плана, приет от Управителния съвет /УС/, в следните основни направления: • Разработване и актуализиране на нормативни документи за лицензиране на центрове за професионално обучение; • Лицензиране на центрове за професионално обучение; • Мониторинг на лицензираните центрове за професионално обучение; • Актуализиране на методически указания за разработване на държавни образователни изисквания за придобиване на квалификация по професии; • Актуализиране на Списъка на професиите за професионално образование и обучение; • Разработване на държавни образователни изисквания за придобиване на квалификация по професии; • Усъвършенстване на административното обслужване в НАПОО и създаване на необходимите условия за добра организация и единство в работата на общата и специализираната администрация на Агенцията, на УС, експертните комисии и външните експерти, съобразно изискванията, залегнали в Закона за професионално образование и обучение /ЗПОО/ и Правилника за дейността на Агенцията. Това е основната и най-важна предпоставка за качествено изпълнение на конкретните дейности в рамките на определените срокове.

1. Разработване и актуализиране на нормативната уредба на НАПОО

1.1. Документи, свързани с лицензирането на Центрове за професионално обучение

През 2002 г. са приети изменения и допълнения на ЗПОО (ДВ, бр. 103 от 05.11.2002 г.). Това наложило разработването на критерии и процедури за лицензиране на центрове за професионално обучение, съобразно изискванията на чл. 49а на ЗПОО. Критериите, процедурите и съответният пакет документи са приети от УС на НАПОО на 12.03.2003 г. с протокол № 05/12.03.2003 г., са изцяло преработени, с което оптимизирана е ефективността на дейностите по лицензиране значително се повишиха. Разработено е подробно ръководство за попълване на формулярите за лицензиране. Целият пакет документи е публикуван в web страниците на Агенцията.

1.2. Документи, свързани с разработването на Държавни образователни изисквания за придобиване на квалификация по професии

През 2003 г. разработването на Държавни образователни изисквания /ДОИ/ за придобиване на квалификация по професии е основна задача на Агенцията в направление "Професионална квалификация" /чл. 49а на ЗПОО/. Във връзка с усъвършенстване на нормативната уредба в тази област са осъществени следните дейности: • Актуализиране на Методическите указания за разработване на ДОИ за придобиване на квалификация по професии в съответствие с измененията и допълненията в ЗПОО; • Разработване на проект за изменения и допълнения на Правилата за условията и реда за разработване на ДОИ за придобиване на квалификация по професии; • Прилагане на система за провеждане на обучение на работните групи по разработване на ДОИ.

придобиване на квалификация по професии.

1.3. Документи, свързани с усъвършенстване на организацията на административното обслужване

Във връзка с дейността на членовете на експертните комисии, на работните групи, и външните експерти на НАПОО и на основание чл. 7, ал.1 от Закона за административното обслужване на физически и юридически лица са разработени вътрешни правила и стандарти за реда и организацията на административното обслужване на Агенцията.

2. Лицензиране на центрове за професионално обучение

2.1. Дейности по лицензиране

По-голямата част от лицензионните процедури са осъществени през втората половина на годината. През периода май – септември са подадени най-голям брой документи за лицензиране, което е резултат от увеличаване на лицензираните центрове през последното тримесечие на годината (Приложение № 1). Причината през изминалата година, в сравнение с предходната, са проведени и по-голям брой консултации, семинари, свързани с критериите и процедурата за лицензиране. Общо през 2003 г. : • кандидатите за получаване на лицензия са 108 юридически и физически лица; • лицензирани за провеждане на занятията са 12, т. 1, 2 и 6 от ЗПОО са 95 ЦПО, а с отказ за издаване – 1 ; • девет от лицензираните ЦПО имат филиали; • в края на годината са открити процедури за лицензиране са 20 центъра; • проведени са експертни комисии по съответните професионални направления. Анализът на резултатите от процедурите може да се обобщи по следния начин: • Най-голям брой ЦПО са лицензирани в градовете Пловдив, Варна и Стара Загора, което може да се свърже с по-големия брой икономически активни тези региони и, съответно, по-големия интерес към повишаване на професионалната квалификация (Приложение № 2); • Интересът на центрoвете е насочен предимно към професионалните области “Стопанско стопанство”, “Техника”, “Производство и преработка”, “Архитектура и строителство”, “Селско стопанство” и “Услуги за личността”. Придобиването на квалификация по тези професии предлагат възможности за реализация на пазара на труда, тъй като изброените професионални области са приоритетни за икономическото развитие на страната. (Приложение № 3); • 89 от лицензираните ЦПО са създадени от физически и юридически лица – еднолични търговци и акционерни дружества, от които към голяма част от предприятията са разкрити 14 ЦПО. Държавни са само 3 центъра – Българо-германските центрове за професионално обучение в Плевен, Стара Загора и Пазарджик. От общински организации /междоинституционални центрове/ са разкрити 3 центъра. Подадените в края на 2003 г. заявки очертават тенденция към увеличаване на кандидатите за лицензиране от страна на държавни и общински организации.

2.2. Регистър на лицензираните центрове за професионално обучение

Поддържането на регистъра на лицензираните центрове е едно от основните задължения на НАПОО на ЗПОО/. Той е публикуван в web-страницата на НАПОО и се актуализира редовно след всяко изменение. Създадена е и се поддържа собствена система за управление на базата-данни на центрoвете, кандидатите за лицензиране.

2.3. Качество на предлаганата административна услуга “Лицензиране на ЦПО”

Мненията и оценката на потребителите на административната услуга “Лицензиране на ЦПО” са събрани по критериите и за оценка на нейното качество, и за усъвършенстване на работата на НАПОО в това отношение. Тази връзка през м. ноември и декември 2003 г. с лицензираните през същата година ЦПО е проведена проучване върху някои съществени аспекти на прилаганата от НАПОО процедура и ефекта от лицензирането.

върху цялостната им дейност (Анкетна карта – Приложение №5). Анализът на получените резултати дава възможност да се направи следното обобщение: • Анкетираните се обединяват около оценката, че критериите от НАПОО критерии и показатели при лицензирането на ЦПО са адекватни и действени и нямат промени към настоящия момент; • Преобладаващото становище относно функционирането на ЦПО е положително. По-голямата част от участниците в проучването са положително настроени относно качеството на обучението. По-голямата част от участниците в проучването работата си прилагат всички показатели; • Предложения за усъвършенстване на процедурата за лицензиране са посочени. Препоръчва се НАПОО да запази високите изисквания; • Оценката за работата на експертите в процеса на лицензиране е положителна; • По-голямата част от анкетираните считат, че документите и процедурата по лицензирането са допринесли за подобряване на работата в центровете и организациите с лицензирани ЦПО през 2003 г. изказват мнението, че помощта, оказана от НАПОО за подготовката на документите за лицензиране, е ползотворна и компетентна. Голяма част от тях са посочили значението на проведените от НАПОО през пролетта семинари с кандидатите за лицензиране като полезна и изчерпателна информация в web-страницата на Агенцията.

2.4. Мониторинг на лицензираните центрове за професионално обучение

През 2003 г. са извършени 8 планирани проверки в рамките на системата за мониторинг на лицензираните центрове (приета от УС на НАПОО с протокол №11/18.12.2001 г.). Резултатите от проверките показват, че лицензираните центрове извършват професионално обучение в съответствие с издадената лицензия и осигуряват качество на провежданото обучение. По сигнал на Агенцията по заетостта беше извършена една проверка във връзка с нарушения при издаването на удостоверения за професионално обучение. Предписанието е изпълнено в срок.

3. Професионална квалификация 3.1. Актуализиране на Списъка на професиите за професионално образование и обучение

Със Заповед № РД 09-413/12.05.2003г на министъра на образованието и науката е утвърден разпоредбата на НАПОО Списък на професиите за професионално образование и обучение /чл. 6, ал. 1 на ЗПОО/. “отвореност” на списъка гарантира възможността за своевременното му допълване и актуализиране възникване на потребности от нови квалификации по определени професионални направления и възможностите на обучаваните при избор на професионална квалификация. До края на 2003 г. в списъка са постъпили повече от 40 предложения от различни институции за изменения и допълнения на професионалните специалности. Предложенията са обсъдени в проведените над 20 заседания на експертните комисиони съответните професионални направления. Становищата на експертните комисиони за изменения и допълнения са разгледани на 5 заседания на УС на НАПОО и заедно с необходимата документация са внесени в Министерството на образованието и науката. Подготвени са 5 предложения за допълване на списъка с професии и специалности по 14 професионални направления. 3.2. Разработване на Държавни открития (ДОИ) за придобиване на квалификация по професииРабота по Държавни открития за придобиване на квалификация по професии

В изпълнение на годишния план на НАПОО за 2003 г. продължи процесът на разработване на ДОИ за придобиване на квалификация по професии от Списъка на професиите за професионално образование и обучение /чл. 42, т. 3,б на ЗПОО/. ДОИ за придобиване на квалификация по професиите, по които са извършени проверки през 2003г., са представени в Приложение № 4. Процедурата, по която се разработват проектите за придобиване на квалификация по професии, е приета от УС на НАПОО и включва следните етапи: • определяне на приоритетните професионални направления и професии; • възлагане на работни групи разработване на проекти по конкретните професии; • рецензиране на подготвените проекти; • обсъждане на проектите от експертните комисиони по професионални направления; • приемане на проектите от Управителния съвет на Агенцията; • представяне на проектите на ДОИ за утвърждаване от министъра на образованието

Определянето на професиите, по които НАПОО възлага разработването на проекти на ДООИ, се осъществява в сътрудничество с дирекция "Политика в професионалното образование и продължаващото обучение" и работните групи, включващи учители от професионални училища, работодатели и други водещи експерти. През 2003 г. Агенцията организира обучение по предварително подготвен пакет от документи - "Процедури за изисквания за разработване на ДООИ", "Методически указания" и електронна форма на ДООИ. През 2003 г. са разработвани са 44 проекта на ДООИ за придобиване на квалификация по професии, от които 18 са завършени и приети от УС на НАПОО. За утвърждаване от министъра на образованието и науката са одобрени 23 проекта на ДООИ (т.1 от Приложение № 4). С тях общият брой на утвърдените ДООИ, които предстои да се публикуват в Държавен вестник, е 23. Седем от приетите от УС проекти на ДООИ са в процес на представяне в Министерството на образованието и науката. (т.2 от Приложение № 4) На различните етапи на разработване в момента са 18 проекта на ДООИ (т. 3 от Приложение № 4).

4. Финансова дейност

Агенцията се финансира със средства от държавния бюджет и от собствени приходи. Държавната администрация изразходва изцяло за възнаграждения и социални осигуровки на щатния персонал, за текуща издръжка на административната дейност на НАПОО и за капиталови разходи. Собствените приходи са от таксите за услуги по граждански договори, командировки и текущи разходи за административно обслужване на НАПОО е получила субсидия от държавния бюджет в размер на 136 638 лв.; собствените приходи в размер на 500 лв. са постъпили от такси за извършване на лицензии, като от тях са усвоени 224 843 лв. Изразходваните средства през годината са за: • Възнаграждения на персонала, нает по трудови и служебни правоотношения – 841 лв.; • Възнаграждения по извънтрудови правоотношения – 72 031 лв., в това число за възнаграждения на членовете на УС – 14 785 лв., за възнаграждения на членовете на експертни комисии, външни експертни услуги по граждански договори – 57 246 лв.; • Социални и здравно-осигурителни вноски – 75 102 лв.; • Текуща издръжка – материали, външни услуги, командировки и други разходи – 75 102 лв.; • Капиталови разходи – 54 606 лв. Финансовите средства са изразходвани законосъобразно, при строг режим на икономическо

5. Административна дейност

Щатната численост на персонала на Агенцията през 2003 г. /съгл. ПМС № 32, ДВ, бр.46 от 2003 г. е била 20 на 24 бройки, от които 6 – в общата администрация и 15 – в специализираната. Общо 15 служебни правоотношения. От 11.06.2003 година е назначен нов председател на НАПОО. До 01.06.2003 г. щатният състав е изцяло попълнен. Назначени са седем служители – директор на Дирекция "Професионална квалификация и лицензиране", четирима – на експертни длъжности и двама – на технически. В следствие на измененията в Правилника за дейността на НАПОО, (обн., ДВ, бр. 24 от 24.03.2000г.; изм. и доп., бр. 46 от 20.05.2003 г.) са разработени и утвърдени нови длъжностни характеристики за всички длъжности на НАПОО. Прилага се утвърдената от Централния държавен архив Номенклатура на делата на НАПОО и е място за архивния фонд. Успешно и в срок премина атестирането на служителите от Агенцията по изискванията на Наредбата за условията и реда за атестиране на служителите в държавната администрация след запознаване с наредбата, изработване на индивидуалните работни планове, междинна и заключителна оценка. Разработени и утвърдени са индивидуалните работни планове на служителите за 2004 г. Редовно се провежда и Наредбата за условията и реда за водене на Регистър на административните структури и актовете на изпълнителната власт, се поддържа Регистърът на административните структури към Министерството на външните работи и вписванията в Регистъра за регулаторните режими. Във връзка с изпълнението на реформата в държавната администрация е проведена среща между екипи на администрацията на НАПОО и представителите на "Държавна администрация" на Министерския съвет. Основните разисквани теми бяха: • Мониторингът на прилагането на Концепцията за подобряване на административното обслужване в контекста на политиката на "Професионална квалификация и лицензиране"; • Процесът на самооценка на дейността във връзка с административното обслужване; • П

въвеждането на електронно правителство. Беседата протече на високо професионално ниво и е полезна за администрацията на НАПОО. Агенцията получи отлична оценка за административната Осигурена е необходимата прозрачност относно дейността на Агенцията съгласно Закона за достъпна обществена информация – указателно табло, консултации, брошури, бюлетини, образци, формуляри, страница, електронен адрес. Инсталиран е Web Counter, чрез който се получават данни за прояви на работата на Агенцията (Приложение № 6). Действа вътрешна (Intranet) мрежа за обмен на данни съобразно инструкцията за документооборота. Подписан е договор с оторизирана институция за работа на работното място в съответствие със Закона за здравословни и безопасни условия на труд. Агенцията е с необходимата техника, материална база и условия за работа на служителите. Стратегическата цел е услугите и резултатите, които се очакват от структурата, са достояние на целия персонал. Създаден е механизъм за управление на материалните и човешките ресурси, чрез който НАПОО реагира своевременно на всички промени в ЗПОО и Правилника на Агенцията. Обучение и специализация в различни институции в страната и чужбина са преминали 7 служители, от които 1 – в чужбина и 6 – в България. Разработено е задължително и специализирано обучение на служителите за 2004 г. Няма просрочени преписки по повод лошо администриране. Общият брой на входящите /изходящите/ преписки и документи от 31.12.2003 г. е 3707. Броят на преписките е увеличен значително в сравнение с предходните години. НАПОО оценява високо работата на администрацията на Агенцията като съдържание, обем и организация.

6. Прояви на НАПОО

В изпълнение на дефинираната в ЗПОО функция за координация на институциите, имащи отношение към професионалното ориентиране, образование и обучение, служителите на НАПОО са участвали в различни национални и международни дейности, прояви и форуми, междуведомствени работни конференции, семинари, проекти и др.

6.1. Прояви, организирани от НАПОО

През 2003 г. организирани от НАПОО прояви са свързани с конкретната работа по ДООИ и по лицензиране на ЦПО в контекста на ученето през целия живот. Това са: • Семинар на тема "Нормативно-информационни документи за лицензиране на Центрове за професионално обучение" – обучение на кандидати за лицензиране; • Семинар - публична консултация за лицензирането на центрове за професионално обучение на работното място в рамките на "Дни на ученето през целия живот" ; • Работна група за разработване на Методика за лицензиране на политиката на пазара на труда , съвместно с МТСП; • Работна група за идентифициране на промени в политиката с актуализирането, усъвършенстването и използването на Националната класификация на професионалните професионални изисквания произтичащи от настъпилите промени в потребностите на практиката и в нормативната уредба, съвместно с МТСП; • Обучение по предварително подготвен пакет от документи - "Рамкови изисквания за лицензиране на ДООИ", "Методически указания" и електронна форма на ДООИ.

6.2. 6.2. Участие в национални прояви През 2003 г. представители на Агенцията са участвали в работни групи, комитети, семинари и др., по-важните от които са: • Работна група № 2 "Свободно движение на хора и услуги" в рамките на Работна група № 18 "Образование и обучение" към Координационния съвет за подготовка на Република България за присъединяване към Европейския съюз; • Междуведомствена работна група за разработване на Национален план за регулираните професии в Р България; • Работна група за разработване на Национален план за действие за заетостта; • Междуведомствена работна група за изготвяне на Доклад за напредъка на България в изпълнение на задълженията по Съвместния доклад за оценка на приоритетите в политиката по заетостта в България; • Работна група по Националната класификация на професиите; • Председателство на работна група за разработване на "Сапард" - мярка 3.1. "Подобряване на професионалното обучение"; • Управителния съвет и Изпълнителния директор на "Български център за квалификация по заваряване"; • Междуведомствена работна група, създадена за разработване на Национален план за намаляване на бедността и социалната изолация; • Национална работна група за разработване на Национален план за намаляване на бедността и социалната изолация;

консултативен съвет за професионална квалификация на работната сила; • Работна група към МОН за разработване на рамкови програми А, Б, В, Г и Д; • Работна група към МОН за разработване на р Е ; • Заседанията на консултативния съвет по професионално образование към Дирекция “Политика за професионалното образование и продължаващото обучение” към МОН; • Експертен съвет към НИИ по образование на тема “Насоки за развитие на стратегия за учене през целия живот в България”; • Експертен съвет към Националния институт по образование на тема “Система за мониторинг на професионално обучение”; • Национален семинар “Професионалната квалификация – основа за заетост на работната сила”; • “Дните на учене през целия живот”; • Семинар на тема “Нови възможности за автоматизация на бизнес процесите и управление на фирмената информация” • Семинар “Професионално обучение”, организиран от сдружение “Болкан Асист” в гр. Търговище; • Семинар, организиран от МОН, представяне на дейността на НАПОО, условия и ред за кандидатстване за издаване на лицензия за професионално обучение; • Семинар, организиран от Федерацията на научно-техническите съюзи в България на тема “Квалификацията на дейност във ФНТС и нейните членове след лицензирането на центъра за професионално обучение”; • Практическа конференция “Истини и заблуди в българското предприемачество”, организирана от МОН в гр. Пловдив; • Публикации във вестници и участие в пресконференции.

6.3. Участие в международни прояви

По важните международни прояви с участието на служители на НАПОО са: • Четиридневен семинар от Бюро “Тайекс” към Европейската Комисия на тема “Свободно движение на хора. Взаимно признание на професионални квалификации”; • Международна конференция “Европейски езиков портфейл за професионални цели”, организирана от СУ “Св. Климент Охридски” и Национална агенция “Леонардо да Винчи” – МОН и на възможностите за прилагане на Общата европейска рамка за владеене на чужди езици; • Разработване на ДООИ по професии; • Среща във връзка с подготовката на монография за професионално образование и обучение и пазара на труда в България, организирана от ЦРЧР; • Среща между експерти на НАПОО и международни експерти във връзка с осъществяване на проект “Peer review in Bulgaria” на тема “Изисквания към професионалното обучение на възрастни и заетостта в България”, организиран от Посолството на ФРГ в гр. София; • Първа Научно-практическа конференция с международно участие на тема “Мрежи за професионално ориентиране на възрастни”; • Двудневна международна конференция на тема “Обмяна на добри практики в областта на разработката и приложението на програми и мерки за професионално ориентиране на заетост в контекста на новите насоки в европейската стратегия за заетост”, организирана от Агенцията за заетостта; • Международна конференция на тема “Партньори във всичко”, организирана от БАЛЛИ; • Международен семинар на тема “Политика на професионалното образование и обучение в страните-членки на ЕС”, организиран от ГОПА; • Международна конференция на тема “Концепции и стратегии за кариерно развитие към българските и австрийските университети”, организирано от НБУ; • Международна конференция в град Братислава на тема “Политики в областта на кариерното ориентиране в страните-членки на ЕС”, организирана от Европейската фондация за обучение; • Беседи и дискусии с членове на делегации в рамките на двустранното и многостранното сътрудничество по проблемите на професионално образование и професионалното обучение на възрастни.

6.4. Участие в проекти по програма " Леонардо да Винчи "

Ръководството на НАПОО отделя особено внимание на участието в проектите по програма “Леонардо да Винчи” като възможност за получаване на европейско “ноу-хау”, за установяване на контакти с водещи в областта на професионалното образование и обучение организации и за издигане имиджа на Агенцията. По време на реализацията на проекти е извършено: • Проект NTCrafts “Нови възможности за продължаващо професионално обучение в изолация на пазара на труда чрез самообучение по традиционни занаяти” по програма на Европейската комисия в действие в сферата на професионалното обучение. През 2003 г. дейността по проекта включва: - Организиране на Организация и координиране работата на международните участници в проекта; - РП2 – Анализ

слабите страни на съществуващите системи за професионално обучение; - РПЗ – Разработване на системата NTCrafts за самообучение в традиционни занаяти; - РП4 – Разработване на практическа система за самообучение в традиционни занаяти; - Участие в работните срещи във Виекки и Тампере – Финландия. • Проект “Build up” – представяне на: особеностите на системата за професионално образование и обучение в РБългария; ролята на НАПОО; съществуващото обучение на строители, геодезисти; • Проект AGETT – участие в обучение на обучители по професионално ориентирано обучение, проведено в Копенхаген, Дания; • Участие в конференция, организирана от БГЦПО – гр. Плевен, BASICON в рамките на програма “Леонардо да Винчи”.

7. Информационна дейност на НАПОО

Всички документи, разработени в НАПОО, оформени във вид на книжно тяло, се предоставят ежеседмично на Министерски съвет, в министерствата и организацията, имащи отношение към професионалното образование, на възрастни, на членовете на УС, на експертите от експертните комисии и работните групи. Разработените документи се публикуват в web-страницата на НАПОО. През 2003 година информационната политика на Агенцията е усъвършенствана. Разширена е официалната web-страница на НАПОО за работата на персонала. Променлив код членовете на УС и администрацията на НАПОО получават ежедневна електронна подготвената документация във връзка с предстоящото заседание на УС, както и архив на всички миналите заседания. Разработени са приложни програмни продукти във връзка с управлението на ресурси и осъществяването на системен надзор. Като книжно тяло са публикувани: • Трети информационен бюлетин "Нормативно-информационни документи 2002"; • Сборник документи за лицензиране на професионално обучение; Web-страницата на НАПОО в Internet: www.navet.government.bg се актуализира периодично. Страницата е регистрирана и в директория "Агенции Камари" на портал "Бизнес" в чиято Контактна информация се осъществяват и чрез електронния адрес на НАПОО: napoo@navet.government.bg.

8. Дейност на Управителния съвет и на експертните комисии

През 2003 г. УС на НАПОО включва председател и 24 членове. Проведени са 19 заседания по приети план-графици за двете полугодия. Материалите за заседанията са своевременно подготвени и предоставяни от специализираната администрация на Агенцията. Ръководството на Агенцията е предварително за отсъствия поради командировка, болест и други ангажименти на членове на УС са провеждани в спокойна делова атмосфера, с възможност за изразяване на различни мнения и консенсусно вземане на решенията. УС се утвърди като ефективно работещ трипартитен орган. Взаимодействието между трите структуроопределящи групи – представители на държавни ведомства, работодатели и синдикати, е конструктивно и резултатно. Няма забавяне и неспазване на срокове по вина на УС. Особено напрегната е работата през второто полугодие, когато заседанията са проведени по пъти месечно и са с много натоварен дневен ред. Високата отговорност на всички членове на УС за изпълни планът за действие на НАПОО през 2003 г. Натрупаният от членовете на УС на НАПОО компетентност и авторитет са основание за положителна атестация на всеки един от тях. Основната дейност на Агенцията се осъществява в експертните комисии по професионални направления. Годишните експертни комисии по професионални направления са заседавали многократно по повод приключващи процедури за лицензиране на ЦПО, обсъждане и приемане на решения по ДООИ за придобиване на професии и промени в Списъка на професиите. Проведени са общо 140 заседания, на които са вземани решения. По вина на експертните комисии няма забавяне на процедурите. Без активното участие на членовете на експертните комисии постигнатите резултати не биха били възможни. Ръководните процедури включва участието на външните експерти на Агенцията. НАПОО разполага с висококвалифицирани и компетентни експерти, които участват в работните екипи, свързани с мониторинга на ЦПО. В разработването на ДООИ за придобиване на квалификация по професии са обединени голям брой утвърдени специалисти – преподаватели, представители на работодателите и на синдикатите.

е осъществено предварително обучение на новопостъпилите външни експерти и на участниците групи.

9. Изводи за дейността на НАПОО

Въз основа на представения обзор на цялостната дейност на Агенцията, може да се направи извод, че основните задачи, предвидени в плана за 2003 г. са изпълнени. Най-съществените от тях са: • Лицензирането на центъра за професионално обучение; • Разработени и приети от УС на НАПОО са ДООИ за придобиване на квалификация по 26 професии; • Обсъдени в експертните комисии и приети от УС на НАПОО са допълнения на Списъка на професиите за професионално образование и обучение по 14 професии в различни направления; • Успешно се прилага системата за мониторинг на ЦПО; • В web-страницата на НАПОО и своевременно се актуализира Регистър на лицензираните ЦПО и данни за централните, кандидатите за лицензиране; • Успешно се развива двустранното и многостранното сътрудничество в областта на професионалното образование и обучение; • УС и експертните комисии работят ритмично, съблюдавайки висока активност на членовете; • Административната дейност на НАПОО е оценена отлично от Директора на "Държавна администрация" на Министерски съвет. Успешната работа на НАПОО през 2003 г. е резултат от колективните усилия на служителите на Агенцията, членовете на УС и експертните комисии, както и на експертите, които през цялата година работят с високо чувство за отговорност и професионализъм.

10. Приоритети на НАПОО през 2004 г.

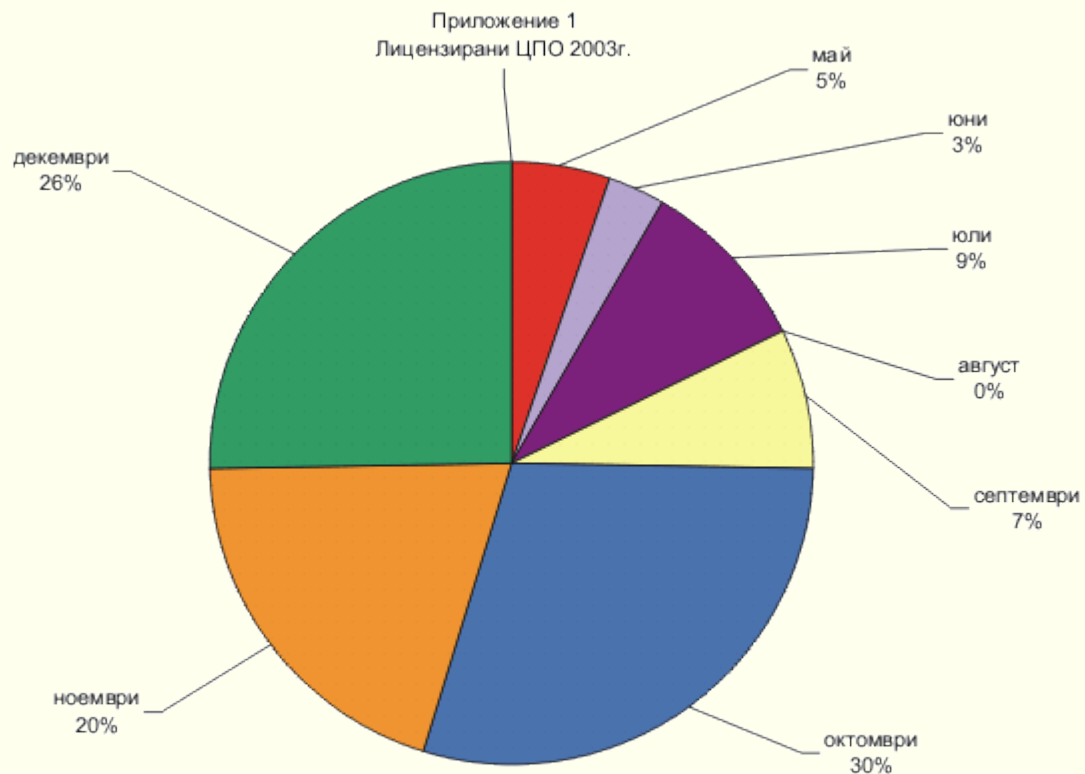
Приоритетните направления в работата на НАПОО през 2004 г. произтичат от ЗПОО, като по-съществени са: • Разработване на Стратегия за развитие на професионалното обучение на възрастни; • Изготвяне на предложения за промени в ЗПОО във връзка с разработената и предоставена за широко обсъждане от МОН за развитие на средното образование; • Разработване на ДООИ за придобиване на квалификация по професии – по списък, съгласуван с МОН и МТСП; • Актуализиране на Методическите указания за придобиване на квалификация по професии; • Разработване и приемане на "Процедура за актуализиране на Списъка на професиите за професионално образование и обучение" в съответствие с изискванията на чл. 20, ал.1 т. а от Правилника за дейността на Националната агенция за професионално образование и обучение; • Лицензионни процедури по чл. 49а на ЗПОО; • Мониторинг на лицензираните ЦПО; • Организиране и провеждане на семинари с участието на специалисти, участвали в разработването на ДООИ, представители на обучаващи институции, МОН, социални партньори; • Регулярни изменения и допълнения на Списъка на професиите за професионално образование и обучение в експертните комисии и в УС; • Представяне в МОН за утвърждаване от министъра на образованието и науката; • Участие в работни групи междуведомствени групи по проблемите на професионалното образование и обучение на възрастни; • Развитие на двустранното и многостранното сътрудничество в областта на професионалното образование и обучение; • Изпълнение на дейността по проектите на програма "Леонардо да Винчи" и проект "Професионално образование и обучение" по програма ФАР и участие в работата по класирани проекти от селекционната програма за 2004 г.; • Актуализиране при необходимост на вътрешноведомствената документация, свързана с дейността на административното обслужване в НАПОО¹⁰.

Д-р Милена Михайлова ПРЕДСЕДАТЕЛ

Приложения

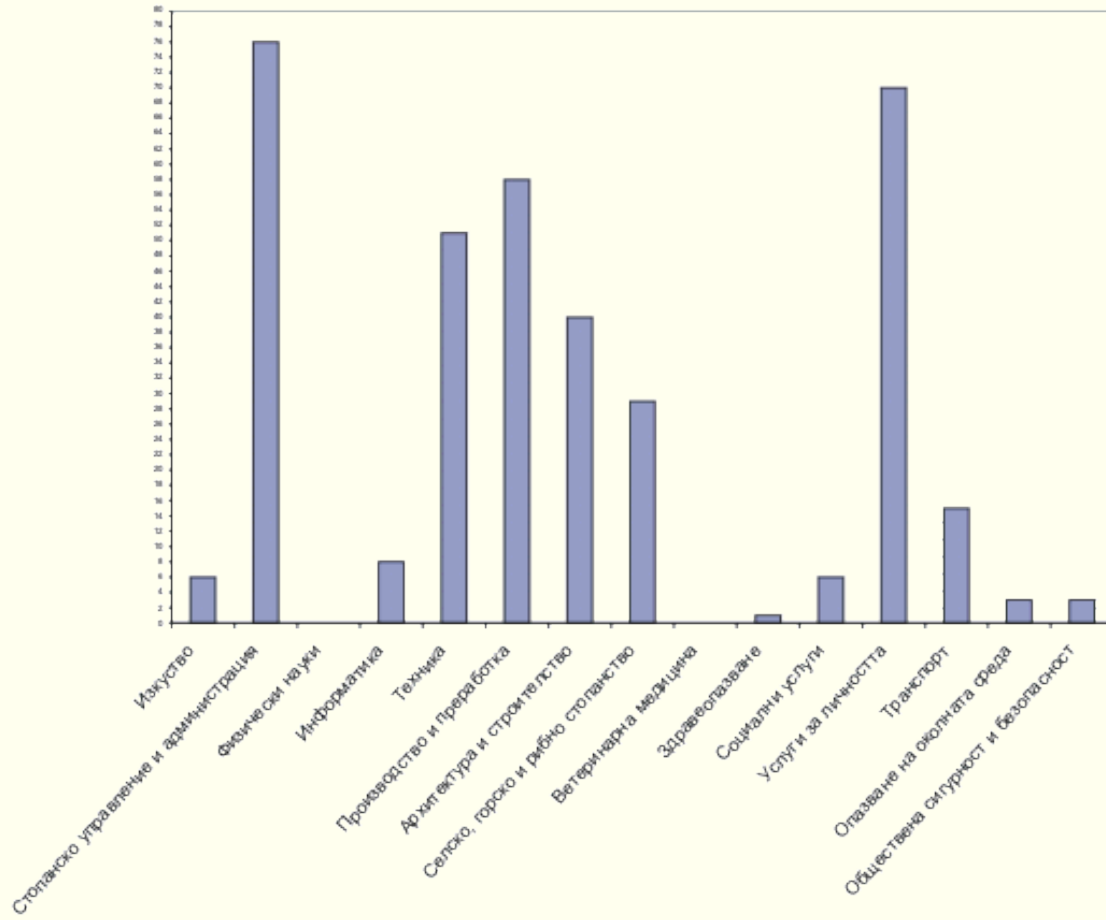
Приложение 1: Лицензирани от НАПОО центрове за професионално обучение по месеци за 2003 година

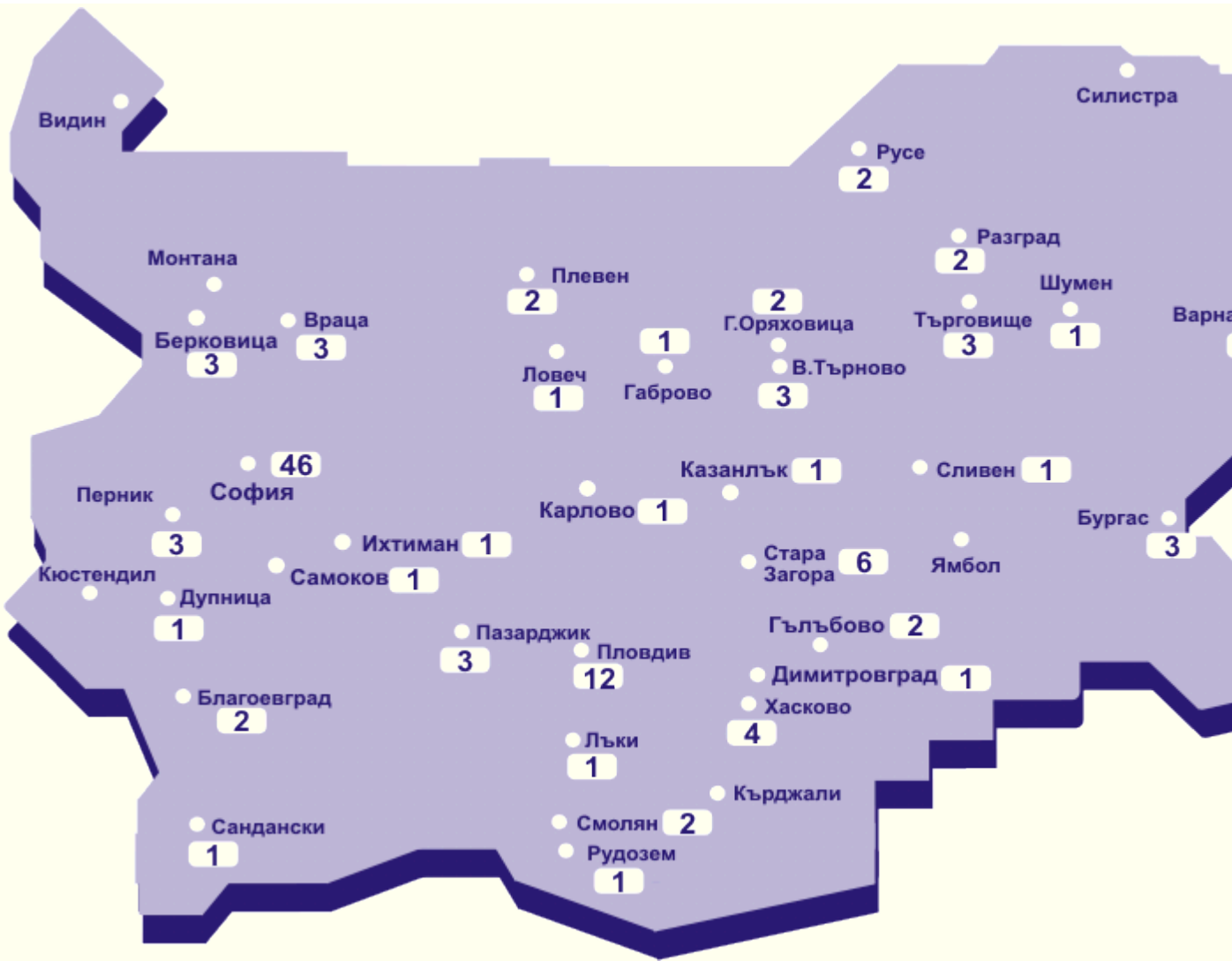

Приложение 2: Брой лицензирани ЦПО, в които се предлага обучение по съответната професионална област

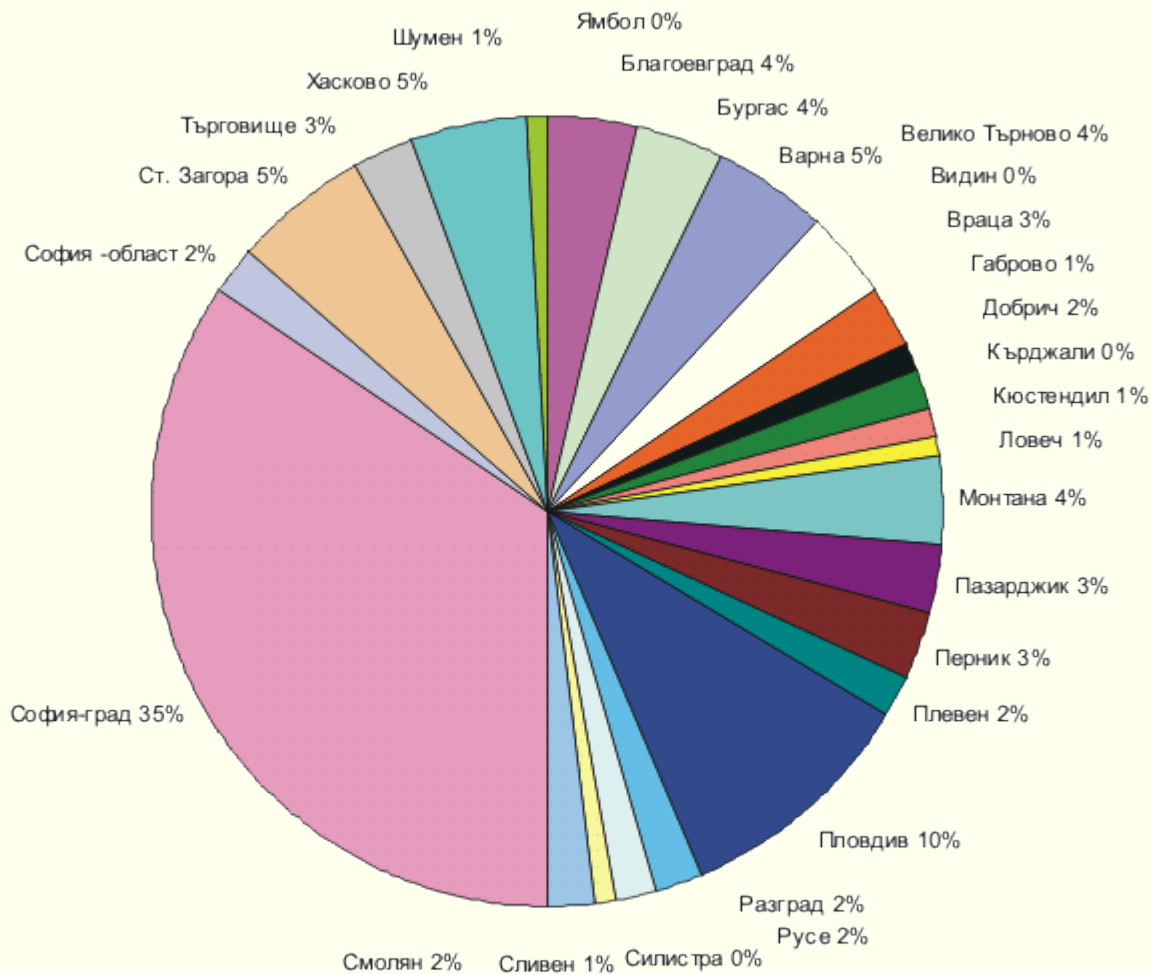
Приложение 2
Брой лицензирани ЦПО, в които се предлага обучение по съответната професионална област

Приложение 3: Брой на лицензираните ЦПО по населени места

Разпределение на Центровете за професионално обучение по области

Приложение №4: Списък на държавните образователни изисквания за придобиване на квалификация по професии

1. Държавни образователни изисквания, приети от УС на НАПОО и представени за утвърждаване от министъра на образованието и науката

1. 523020 “Монтьор по комуникационни системи” – втора степен на професионална квалификация
2. 523060 “Монтьор на компютърни системи” – втора степен на професионална квалификация
3. 525020 “Монтьор на транспортна техника” – втора степен на професионална квалификация
4. 621060 “Фермер” – втора степен на професионална квалификация
5. 346010 “Офис-мениджър” – трета степен на професионална квалификация
6. 521030 “Машинен оператор” – втора степен на професионална квалификация
7. 543020 “Оператор в дървообработването” – втора степен на професионална квалификация
8. 23040 “Лесовъд” – втора степен на професионална квалификация
9. 840040 “Инструктор за обучение на водачи на МПС” – четвърта степен на професионална квалификация
10. 344010 “Счетоводител” – трета степен на професионална квалификация
11. 346020 “Офис - секретар” – втора степен на професионална квалификация
12. 811010 “Хотелиер” – трета степен на професионална квалификация
13. 521040 “Машинен монтьор” – втора степен на професионална квалификация
14. 811060 “Технолог в производството и обслужването в заведенията за хранене” – трета степен на професионална квалификация
15. 523050 “Техник на компютърни системи” – трета и четвърта степен на професионална квалификация
16. 542050 “Моделierer-технолог на облекло” – трета степен на професионална квалификация
17. 811020 “Администратор в хотел” – трета степен на професионална квалификация
18. 542070 “Оператор в производството на обувни и кожено-галантерийни изделия” – втора степен на професионална квалификация
19. 621050 “Животновъд” – трета степен на професионална квалификация

2. Държавни образователни изисквания, приети от УС на НАПОО, в процес на подготовка за представяне в М

1. 582020 "Геодезист" – трета степен на професионална квалификация
2. 82050 "Монтажник на ВиК мрежи" – втора степен на професионална квалификация
3. 582060 "Пътен строител" - втора степен на професионална квалификация
4. 811070 "Готвач" – втора степен на професионална квалификация
5. 543030 "Дърводелец" – първа степен на професионална квалификация
6. 543040 "Мебелист" – първа степен на професионална квалификация
7. 54050 "Дограмаджия" – първа степен на професионална квалификация

3. Държавни образователни изисквания в процес на разработване от работните групи

1. 582010 "Строителен техник" – трета степен на професионална квалификация
2. 522010 "Електротехник" – трета степен на професионална квалификация
3. 525020 "Техник на транспортна техника" – трета степен на професионална квалификация
4. 811030 "Камериер" – първа степен на професионална квалификация
5. 524040 "Лаборант" – втора и трета степен на професионална квалификация
6. 522040 "Монтьор на енергийни съоръжения" – втора степен на професионална квалификация
7. 525090 "Авиационен техник" – трета и четвърта степен на професионална квалификация
8. 541030 "Хлебар - сладкар" – втора степен на професионална квалификация
9. 521090 "Заварчик" – първа степен на професионална квалификация
10. 622020 "Озеленител" – първа степен на професионална квалификация
11. 344020 "Данъчен и митнически посредник" – трета степен на професионална квалификация
12. "Програмист" – втора и трета степен на професионална квалификация
13. 725010 "Техник по очна оптика" – трета степен на професионална квалификация
14. 812010 "Туристически агент" – трета степен на професионална квалификация
15. 345100 "Оператор на компютри" – първа степен на професионална квалификация
16. 622010 "Техник-озеленител" – трета степен на професионална квалификация
17. 542110 "Шивач" – първа степен на професионална квалификация
18. 542060 "Моделиер-технолог на обувни и кожено-галантерийни изделия" - трета степен на професионална квалификация

Приложение № 5 : Анкетна карта

.....
(наименование на центъра) (населено място)
.....

(лице за контакти – лицето, посочено в заявлението за лицензиране на центъра или друго – по избор на ръководителя)

1. Моля, посочете какви бяха мотивите Ви за подаване на заявление за лицензиране.
2. Моля, посочете какви затруднения срещнахте (ако има такива) при подготовката на документите Ви за лицензиране.
3. Одобрявате ли използваните критерии и показатели за лицензиране от НАПОО и имате ли конкретни предложения за промени в някои от тях?
4. Как оценявате показателите за оценка на качеството? Кои от тях прилагате във Вашата работа? Имате ли конкретни предложения за промени в други показатели?
5. Имате ли предложения за усъвършенстване на процедурата за лицензиране, в съответствие с нормативните документи?
6. Каква е оценката Ви за работата на външните експерти (експертност, обективност)?
7. Считате ли, че получихте необходимата и компетентна помощ от НАПОО при подготовката на документите Ви за лицензиране?
8. Подготовката Ви за лицензиране допринесе ли с нещо за подобряване работата в Центъра и с какво? 9. Оправдава ли Ви за работата на Центъра след лицензирането?

Дата : Подпис :

Приложение 6: Ръст на посещенията в WEB-сайта на НАПОО за 2003 година

Година	Уникални	Презарежд.	Общо	Нарастване	Графика
2002	1,354	887	2,241	n/a	
2003	11,990	8,451	20,441	+812.14%	
2004	764	616	1,380	n/a	
Приблизително	15,128	12,198	27,326	+33.68%	

* Статистиката се обнов ява на всеки 15 минути.

